

Innlegg under høring i Stortingets Kirke-, utdannings- og forskningskomite 25. oktober 2016

OM STATSBUDDSJETTET 2017

Ved Kristin Gunleiksrud Raaum, leder i Kirkerådet

Vi står overfor en historisk kirkereform. Da den ble vedtatt hadde Stortinget to premisser når det gjaldt økonomien. Den ene var at «gjeldende nivå på statens bevilgninger skal legges til grunn», den andre var at rettssubjektet Den norske kirke skulle sikres en «forsvarlig egenkapital». Forslaget til budsjett for Den norske kirke bryter med begge disse forutsetningene. Forslaget legger opp til at Den norske kirke som en fristilt folkekirke fra første dag av må **redusere virksomheten**.

Budsjettforslaget for 2017 innebærer et reelt kutt i forhold til dagens nivå. Hvordan kan jeg si det? Tilskuddet for 2016 var på 1,84 mrd og årets forslag til bevilgning på 1,9 mrd skal dekke en rekke nye kostnader. Bare beregnet pensjonspremie utgjør 157 mill. Hele lønnsveksten kommer i tillegg. Uten en tilførsel av 76 mill vil det ikke være mulig å videreføre aktiviteten fra 2016, og ytterligere 50 -60 stillinger må dras inn. Hva de 76 mill skal dekke, har vi redegjort nærmere for i det vedlagte dokumentet.

Den foreslåtte egenkapitalen i statsbudsjettet er bare på 100 millioner kroner. Vi ber om at denne økes med ytterligere kr 300 millioner. Egenkapitalen vil da totalt utgjøre 20 % av de årlige driftskostnadene. Egenkapital er et uttrykk for Den norske kirkes evne til å håndtere økonomisk risiko. Den årlige pensjonspremien alene har gjennom tre beregninger de siste to årene svingt med over 100 mill fra 130 til 230 og nå til sist 157 mill. Tariff-risiko, lønnsvekst, ansvar for merforbruk i alle 11 bispedømmer og andre uforutsette utgifter tilsier en betydelig større egenkapital for å kunne drive forsvarlig. Dersom kirken reelt skal fristilles, må den settes i stand til dette.

Den norske kirke vil gjøre sitt for å effektivisere sin drift. Det er potensiale for en mer effektiv drift og for innsparinger. Men det er først nå vi kan komme i gang med slike prosesser. Og nå kuttes det. Før vi har startet på alvor. Forslaget til rammetilskudd vil **ikke være tilstrekkelig til å videreføre driften** av den landsdekkende folkekirken.

Det er bred politisk enighet om at vi fortsatt skal ha en landsdekkende folkekirke. I **Grunnloven § 16** heter det at *Den norske kirke, en evangelisk-luthersk kirke, forblir Norges folkekirke og understøttes som sådan av staten*. Det er uttrykk både for den historiske rolle Den norske kirke og kristendommen har hatt i samfunnet, den rollen kirken fortsatt har i kraft av sin oppslutning og tilstedeværelse i alle lokalsamfunn og den rollen Den norske kirke spiller som kultur- og tradisjonsbærer.

I arbeidet med en helhetlig tros- og livssynspolitikk må regjering og Storting *både* legge til rette for likebehandling *og* gi Den norske kirke muligheten til å **etterleve bestemmelsene i grunnloven og kirkeloven**.

Fra årsskiftet står Den norske kirke på egne ben som ett av landets trossamfunn. 1600 ansatte, 1200 av dem prester, får ny arbeidsgiver. Staten har i omstillingsperioden et betydelig arbeidsgiveransvar for disse. Behovet for egne **overgangsordninger i denne omstillingsprosessen** er åpenbart. Staten har forutsatt at dette skal skje i overensstemmelse med prinsippet om **trygghet under omstilling**.

Oppsummert:

Det er avgjørende for en landsdekkende folkekirke at vi får 76 millioner i tillegg til drift og 300 millioner i tillegg til egenkapital. Så skal Den norske kirke sørge for at kirken fortsatt er en bred folkekirke i tråd med Stortingets bestilling i Grunnlovens § 16.